

VÄXTFÖLJD

Växtföljder i ekologisk odling med inriktning på spannmålsproduktion

Lars Olrog, Hushållningssällskapet Bohuslän

På de fyra naturbruksgymnasierna i Västra Götaland och Värmland ligger ett sjuårigt växtföljdsförsök. Avsikten är att pröva olika växtföljder med inriktning mot kreaturslös drift och stor andel spannmål. Växtföljderna är utformade för att ge spannmålsgrödorna goda förutsättningar genom omväxling med trindsäd, gröngödsling/vall och insådda mellangrödor. Frågeställningar om minimerat växtnärläckage och minsta möjliga arbetsinsats har också beaktats vid utformningen av växtföljderna. Möjligheter att göra intressanta jämförelser finns år 3, 5 och 7, då samma gröda odlas i de fyra växtföljderna.

År 2002 skördades havre på tre av de fyra försöksplatserna (år 3 enligt försöks-

planen) och en första jämförelse kan göras. Statistiskt säkra uppgifter går endast att finna i försöket på Lillerud, men i alla tre försöken har den högsta skörden av havre skördats i växtföljd B, vilket också var väntat efter en gröngödsling med en klöverrik vall som förfrukt. Den stråsädesdominerade växtföljden D har i två av de tre försöken givit det lägsta utbytet av havre år 2002. Stora variationer föreligger i resultat mellan försöksplatserna, vilket kan bero på olikheter i naturlig bördighet samt skillnader i klimat och väderlek.

År 4 (2004) är grödan trindsäd, vall eller gröngödsling i de olika leden i de redovisade försöken. 2005 kan nästa utvärdering göras i höstvete.

Försöksplan

År	Växtföljd A	Växtföljd B	Växtföljd C	Växtföljd D
1	vårsäd	vårsäd (ins)	vårsäd (ins)	vårsäd (ins)
2	åkerböna	gröngödsl.	vall I	korn (ins)
3	havre	havre (ins)	havre (ins)	havre (ins)
4	ärter	gröngödsl.	vall I	gröngödsl.
5	h-vete (ins)	h-vete (ins)	h-vete (ins)	h-vete (ins)
6	gröngödsl.	gröngödsl.	vall I	havre (ins)
7	v-vete	v-vete	v-vete	v-vete

Skörd av havre samt proteinhalt år 3 (2002)

	Lillerud		Sötåsen		Dingle	
	kg kärna/ha	prot. % i ts	kg kärna/ha	prot. % i ts	kg kärna/ha	prot. % i ts
Växtföljd A	1290	11,8	3772	9,8	5933	10,3
Växtföljd B	1827	11,9	4974	10,9	6208	10,2
Växtföljd C	1704	12,2	4867	10,8	6193	10,4
Växtföljd D	1112	11,8	4427	10,0	5444	10,3